מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ארבע דילמות ערכיות מתקופת כהונתו של מנחם בגין
- לתרגל הבחנה בין עובדות לפרשנות ולנמק עמדה אישית
- לקשר בין ערכים כמו כבוד האדם, שלום וצניעות למקרים מהחיים

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. א – 66
2. א – להחזיר את כל חצי האי סיני
3. א – בהר הזיתים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ממשלת בגין החליטה כן לקלוט אותם ולתת להם בית
2. נכון – כך נאמר בכרטיס הדילמה
3. נכון – כך מצוין בכרטיס

חלק ג' – השלימו את החסר

1. וייטנאם
2. סיני
3. אופוזיציה

חלק ד' – התאימו דילמה לערך המרכזי

1 – ב (כבוד האדם)
2 – ד (שלום ואחריות ממלכתית)
3 – א (עמידה בעקרונות וכבוד)
4 – ג (צניעות)

חלק ה' – כתיבה קצרה

1. תשובה חופשית, למשל: בעד - עזרה לנזקקים; נגד - קושי כלכלי לקלוט פליטים
2. מתייחס לכך שגם זרים הזקוקים לעזרה ראויים ליחס מכבד ולעזרה

חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

1. התלמיד/ה בוחר/ת דילמה, מציג/ה עמדה ברורה (מסכים/מתלבט/חושב אחרת) ומנמק/ת בשני טיעונים הקשורים לערכים שהוצגו (כבוד האדם, שלום, התמדה, צניעות)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הבנה שדילמה היא מצב עם שיקולים מנוגדים
- זיהוי נכון של דילמה וערך מתאים מתוך הארבע שנלמדו
- תשובה אישית עם נימוק הגיוני, לא חובה תשובה 'נכונה'

טיפים להפעלה:

- מומלץ לקיים דיון קבוצתי קצר על כל דילמה לפני המענה בכתב, תוך הדגשת כללי השיח
- אפשר לחלק את הכיתה לארבע קבוצות, כל קבוצה מתמקדת בדילמה אחת ומציגה בפני הכיתה
- חשוב להבהיר שאין תשובה 'נכונה' יחידה בחלקי העמדה האישית - המטרה היא נימוק מכבד

דף תרגול: כרטיסי דילמה – מנחם בגין

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נלמד על ארבע דילמות שעמדו בפני מנחם בגין כראש ממשלה: קליטת פליטים, ויתור על שטח למען שלום, התמדה באופוזיציה וצניעות אישית. נתרגל להביע עמדה מנומקת.

בנק מילים: אופוזיציה | וייטנאם | סיני

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה פליטים מווייטנאם אספה הספינה הישראלית?

א) 66 ב) 100 ג) 12

2. מה ישראל התחייבה לעשות בחוזה השלום עם מצרים?

א) להחזיר את כל חצי האי סיני ב) לשמור על סיני לנצח ג) לקבל שטח נוסף

3. היכן ביקש בגין להיקבר?

א) בהר הזיתים ב) בהיכל הזיכרון ג) בחו"ל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ממשלת בגין החליטה לא לקלוט את פליטי וייטנאם.	☐	☐
2	בחוזה השלום עם מצרים ישראל פינתה יישובים מסיני.	☐	☐
3	בגין היה באופוזיציה ברציפות משנת 1949 עד 1977.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. הספינה הישראלית אספה פליטים מ_____ .

2. בחוזה השלום ישראל התחייבה להחזיר למצרים את חצי האי _____ .

3. בגין היה חבר כנסת ב_____ במשך שנים רבות.

4 חלק ד' – התאימו דילמה לערך המרכזי

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קליטת פליטי וייטנאם	___	**א.** עמידה בעקרונות וכבוד
2. ויתור על סיני	___	**ב.** כבוד האדם
3. שנים רבות באופוזיציה	___	**ג.** צניעות
4. דירה קטנה וקבורה פשוטה	___	**ד.** שלום ואחריות ממלכתית

5 חלק ה' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. בחרו אחת מהדילמות וכתבו שתי מילים: שיקול בעד ושיקול נגד ההחלטה.

2. הסבירו במשפט אחד מה הקשר בין סיפור הפליטים לערך כבוד האדם.

6 חלק ו' – כתיבה והבעת עמדה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מארבע הדילמות וכתבו פסקה קצרה: מה דעתכם/ן - מסכימים, מתלבטים או חושבים אחרת? נמקו בשני טיעונים לפחות.

כרטיס יציאה

מהי דילמה?

תנו דוגמה אחת לדילמה שלמדנו היום ולערך המרכזי שבה

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️